

Hoskovec, J.: PSYCHOLOGIE. Praha, Triton 2002

Útla knižočka známeho českého psychológa Jiřího Hoskovca má za cieľ oboznámiť čitateľa o základných poznatkoch v rámci psychológie, a predstaviť mu psychológiu ako vedeckú disciplínu. Ako autor poznamenáva v úvode, za východisko si zvolil osobnosť človeka s jej všeobecnými, typologickými a individuálnymi znakmi, ktorá je determinovaná biologicky, sociálne, kultúrne, ekonomicky aj politicky. V šestnástich malých kapitolkách (niektoré nemajú viac ako dve-tri strany) sa autor postupne venuje základným problémom psychológie ako je vedomie, vnímanie, pamäť, emócie, motivácia, inteligencia či predstavivosť a tvorivosť. Nechýbajú však ani také témy ako únava a odpočinok, zmenené stavy vedomia, medziľudské vzťahy či posudzovanie na základe prvého dojmu, ktoré sú skôr zamerané na praktické využitie psychologických poznatkov. Možnosť využitia uvedených informácií v praxi je jeden z autorových primárnych cieľov. Aj niektoré kapitoly vzťahujúce sa k základným otázkam fungovania človeka (pozornosť, pamäť) sú doplnené o praktické návody ako využiť poznatky o daných javoch v každodennom živote. Kvôli týmto návodom kniha pôsobí na niektorých miestach trochu nevyrovnaným dojmom. Napr. v kapitole o únave a odpočinku autor popisuje také špecifické metódy relaxácie ako Faldenkraisova metóda, autogénny tréning, hathajóga, na druhej strane v časti o tvorivosti sa pri odpovedi na otázku, čo k tvorivosti potrebujeme obmedzuje len na výpočet vlastností ako sebavedomie, zvedavosť, sústredená pozornosť a pod. Napriek tomu však možno povedať, že cieľ - zrozumiteľnosť - ktorému autor podriadil výber poznatkov, sa podarilo splniť. Informácie, uvedené v knihe, by mali byť v dlhodobej pamäti každého psychológa, hoci publikácia ako celok nie je primárne určená tejto profesnej sfére. To však nie je na kritiku knihy. Hoci nie je určená pre psychológov, odporúčať ju do pozornosti práve im je podľa mňa užitočné. Záujemcom o základné poznatky psychológie sa totiž v dnešnej dobe ponúka rôzna braková literatúra, ktorá má s vedeckou psychológiou málo alebo vôbec nič spoločné. Psychológovia, ktorí sú často prvými kontaktnými osobami tých, ktorí sa chcú o psychológii niečo dozvedieť, majú možnosť im túto knižku doporučiť bez obáv z toho, že by si dotyční vytvorili o psychológii mylnú či zdeformovanú predstavu, alebo, čo by bolo ešte horšie, by upadli do pochybných samoliečiteľských sklonov.

Peter Halama

**Bohumila Baštecká a Petr Goldman: ZÁKLADY KLINICKEJ PSYCHOLOGIE.
Praha, Portál 2001, s. 436**

V roku 2001 vo vydavateľstve Grada vyšiel preklad knihy Současná klinická psychologie od Th. Plantea. Táto sa ukázala ako veľmi inštruktívna a moderná príručka tejto aplikovanej psychologickéj disciplíny po dlhej dobe. Predsa len však v mnohom Planteho kniha odzrkadľuje situáciu v klinickej psychológii (KP), v jej teoretických východiskách, najmä však v aplikáciách, v anglosaských krajinách, čo síce môže byť v